

95. KÁROLYI MIHÁLY BÖHM VILMOSHOZ

(London, 1945. június 26.)

Kedves Böhm,

Ne haragudj, hogy május 5-i leveledre csak most válaszolok, de sajnos a feleségem beteg, a midhursti szanatóriumban fekszik, és én állandóan ide-oda pendlizek Midhurst és London között. Érdekes leveledre, éppen ezért, most csak röviden válaszolok, és majd legközelebb részletesen megvitatom Veled az összes problémákat.

Otthonról még mindig semmi hírem, és csak azt tudom, hogy a budapesti lapok szerint már május elsejére hazavártak, holott hivatalos levél vagy értesítés nélkül nem kérhetem az exit permitet. A legutolsó hír a június 8-i Népszavában jelent meg. A Nemzeti Bizottság ülésén Szakasits kijelentette, hogy „a Bizottság mindent el fog követni annak érdekében, hogy Károlyi és Vámbéry minél hamarabb részt vehessenek a magyar közéletben”. Ezt a kijelentést mindenki másképpen értelmezi. Nekem az az érzésem, hogy a baloldal még nem elég erős ahhoz, hogy hazautazásomat kierőszakolja. Tekintettel kell lenniök a még mindig eléggé Horthy-mérgezte légkörre. Eckhardt hazahívását kivédték, de azt már nem tudják kierőszakolni, hogy én hazamenjek. Persze mindez csak feltevés, de az bizonyos, hogy a baloldal lépten-nyomon akadályokba ütközik. Remélem, hogy ezen is túl fogunk jutni.

A baj csupán az, hogy én nem is merem sürgetni az ügyet – bár már írtam egy levelet –, mert a feleségem nincs utazóképes állapotban.

Itt Angliában a magyar ügy lekerült a napirendről. A választások minden mást háttérbe szorítottak. Ignotus Pálnak megjelent két cikke a Manchester Guardianban,¹ s abban az én megválasztásommal is foglalkozott. Nagyon hasznos cikk volt, és azt hiszem használt az új Magyarországnak. Lady Listowel meg is támadta, mondván, hogy „oversimplification” – túlegyszerűsítés azt állítani, miszerint Horthy németbarát volt stb. Ezek a régi horthysták nem tudnak belenyugodni a változtathatatlanságba. Mindent megpróbálnak.

Nagyon örülök, hogy mindenben egy véleményen vagyunk. Azt hiszem, ma a baloldalnak erősebben kell vigyázni a munkáspártok és az igazán progresszív radikálisok egységére, mint valaha. Én is nagyon örültem, hogy a két magyar munkáspárt egymásra talált.

Hallom, hogy Apponyi Györgyöt a németek agyonverték.² Se szeri se száma az áldozatoknak. Hosszú időre lesz szükség, míg mindez feledésbe merül.

Legközelebb többet. Addig is minden jót.

Barátsággal

PIL 939. f. 28. ó. e. (eredeti)

¹ Miatán Ignotus Pál megjelentette a Horthy-rendszert elítélő cikkeit a *Manchester Guardian*ban, Lady Listowel ugyanott közölt levelében védelmébe vette Horthyt, különösen a németbarátság vádjával szemben. Ignotus 1945. június 21-én folytatta a vitát.

² Ez csak az 1945-ben támadt számtalan rémhír egyike. Apponyi György, az ismert liberális, antifasiszta politikus Mauthausenből való szabadulása után nem tért haza, az NSZK-ban halt meg 1970-ben.